

DOI: <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2022-32-125-137>

УДК 373.2(489)

Газіна Ірина Олександрівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри теорії та методик дошкільної освіти,

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Кам'янець-Подільський, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1730-417X>

iruska.g@ukr.net

БАТЬКІВСЬКА СПІВПРАЦЯ В СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДАНІЇ

Анотація. У статті з'ясовано місце педагогіки партнерства (зокрема в розумінні одного з її ключових аспектів – батьківської співпраці) в системі дошкільного виховання Данії. Зокрема, окреслено шляхи та методи її реалізації в закладах дошкільної освіти, проаналізовано основні форми співпраці з батьками.

Актуальність даної проблематики зумовлена тим, що сьогодні активне включення усіх учасників освітнього процесу (педагог, дитина, батьки) у реалізацію його спільних завдань та готовність кожного з них брати на себе відповідальність за його результати є визначальним принципом функціонування освітньої галузі України. Водночас, її розвиток та подальше реформування спонукає до вивчення досвіду тих країн, в яких означилися помітні успіхи в освітній сфері, де освіта виступає одним з головних чинників становлення суспільства з високими соціальними стандартами та відповідним рівнем життя. Зокрема, це повною мірою стосується досвіду Данії, де мешкає найщасливіша нація в світі.

Положення про батьківську співпрацю є однією з ключових в системі дошкільного виховання Данії. Співпраця з батьками відбувається як на індивідуальному рівні (регулярний обмін спостереженнями та оцінкою здоров'я, добробуту, досвіду, розвитку й навчання кожної дитини між її батьками та закладом дошкільної освіти), так і на груповому (комунікація між педагогами та батьками через батьківську раду).

Загалом, акцент робиться на дев'яти основних способах співпраці батьків і працівників денного догляду: 1) щоденний обмін знаннями в ситуаціях, коли батьки приводять дітей до дитячого садка та забирають їх додому; 2) початок роботи та введення (запуск); 3) індивідуальні бесіди з батьками; 4) колективні заходи; 5) волонтерська робота батьків у дитячому садку; 6) цифрова комунікація; 7) перехід до школи; 8) програми навчання батьків; 9) міждисциплінарна співпраця щодо дітей, які перебувають у вразливому становищі.

Така співпраця має на меті максимальне залучення батьків в освітній процес. Беручи в ньому участь та здійснюючи постійний діалог з педагогами, батьки отримують необхідну інформацію стосовно життя дитини, її здобутків та проблем. Своєю чергою, максимально інформують педагогічний колектив стосовно дитини (її нахилів, інтересів, проблем) та своїх очікувань, пов'язаних з освітнім процесом.

Ключові слова: педагогіка партнерства; батьківська співпраця; центри денного догляду; Данія.

1. ВСТУП / INTRODUCTION

Постановка проблеми. На сьогодні одним із ключових завдань реформування та подальшого розвитку освітньої системи України є впровадження в освітній процес та наповнення реальним змістом педагогіки партнерства. Загалом, остання є напрямом педагогіки, який передбачає широке застосування методів та прийомів виховання й навчання, побудованих на засадах гуманізму та творчого підходу до розвитку особистості. Основою педагогіки партнерства є взаємодія та співпраця між учасниками освітнього процесу, насамперед – педагогами, дітьми та батьками. Вона передбачає активне їх включення у реалізацію спільних завдань та готовність кожного з них брати на себе відповідальність за результати освітнього процесу.

Безперечно, на засадах педагогічного партнерства мають здійснювати свою діяльність заклади дошкільної освіти. Забезпечення умов повноцінного виховання та особистісного розвитку дітей в ЗДО є надважливим питанням і не може відбуватися без участі батьків. Ефективна співпраця між батьками та педагогічними працівниками створює узгодженість у виховному процесі, що здійснюється в сім'ї та дитячому садку, вона покращує розуміння як педагогічними працівниками, так батьками потреб дитини, змісту освітнього процесу та методів його реалізації.

При цьому, на нашу думку, важливим є вивчення та врахування досвіду реалізації цього важливого аспекту освітнього процесу в інших країнах, особливо в тих, де досягнуті очевидні та відчутні успіхи.

Не випадковим є вибір Данії, яка вважається однією з країн, де результатом спільної діяльності закладів освіти, сім'ї, суспільних та владних інституцій стала поява системи суспільних відносин, в якій максимально враховано потреби та очкування кожного громадянина, коли данці щиро переконані, що саме вони є найщасливішою нацією в світі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Слід відзначити, що проблема співпраці ЗДО з батьками займає важливе місце в теоретичних та практичних розробках українських вчених. У Базовому компоненті дошкільної освіти значиться: «Сім'я виступає дієвим, моделюючим, соціальним, комунікативним, культурним інститутом

виховання, навчання і самореалізації особистості. Зазначена тенденція збільшує роль партнерської взаємодії педагогічних працівників закладів освіти з членами родини вихованців» [1, с. 32].

На залучення батьків вихованців до співпраці спрямовують педагогічний колектив ЗДО й освітні програми. Так, в програмі «Дитина» проблемі взаємодії ЗДО з батьками вихованців присвячено цілий розділ «Сім'я і дитячий садок» [3].

Сьогодні українські вчені у своїх дослідженнях торкаються низки питань, пов'язаних з проблемою співпраці ЗДО та сім'ї. У даному контексті можна назвати роботи Т. Галицької, М. Головка та В. Резнікової, Г. Задорожної, Н. Ковалевської, О. Кононко, К. Крутій, О. Семи та ін. Серед останніх напрацювань з означеної проблеми варто назвати, зокрема, навчальний посібник О. Шаповалової «Роль сім'ї у дошкільній освіті: теорія і практика», в якому охарактеризовано завдання, зміст, форми та методи роботи закладів дошкільної освіти щодо співпраці з родинами [5]. Одним з перших видань в Україні з родинного виховання став навчальний посібник «Педагогіка родинного виховання» (автори А. Кузьмінський та В. Омеляненко). У ньому сам процес виховання дітей в сім'ї розглядається як на основі надбань наукової педагогіки, світового педагогічного досвіду, так і на основі давніх українських традицій, звичаїв та вірувань [4]. Водночас, існує потреба вивчення подібного сучасного досвіду зарубіжних країн та застосування дієвих та ефективних його елементів у вітчизняній практиці. Це спонукає уважно віднестися до здобутків колег, зокрема й у Данії.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ / AIM AND TASKS

Метою статті є з'ясування бачення данцями суті та місця педагогіки партнерства в процесі виховання особистості, зокрема її реалізації в системі дошкільного виховання.

Відповідно до мети ставляться наступні **завдання**:

- визначити місце проблеми співпраці закладів дошкільної освіти (центрів денного догляду) з батьками в програмових документах, якими керуються заклади дошкільної освіти Данії;
- окреслити шляхи, методи та форми програми батьківської співпраці в дошкільних закладах Данії.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH FINDINGS

У Данії сімейна політика ґрунтується на загальному принципі, який передбачає, що сім'я є основою у вихованні дитини, і добробут, гарні умови життя дитини – це сфера відповідальності саме її батьків. Державні органи відповідають тільки за створення відповідної соціальної бази для забезпечення максимально сприятливих умов сім'ям з дітьми [2]. Виходячи з цього, в їх діяльності одним з ключових напрямків постає саме

співпраця з сім'єю, з батьками дитини. Йдеться про те, що реалізація освітнього процесу – це справа спільних зусиль закладів дошкільної освіти та сім'ї і від того, настільки ефективною буде ця співпраця.

Положення про батьківську співпрацю (співпрацю закладу дошкільної освіти з сім'єю) є однією з ключових в системі дошкільного виховання Данії. Це відображено в програмових документах, за якими працюють данські дитячі садки (центри денного догляду). Зокрема, це посилена педагогічна програма, розроблена в 2004 р. Її нова редакція прийнята Фолькетингом (парламентом Данії) в 2018 р. [7]. Головним завданням освітнього процесу є допомога в підтримуванні гарного дитинства, яке розуміється як життя, де є простір, час і спокій, щоб бути дитиною, і де близький педагогічний персонал забезпечує атмосферу довіри, турботи та безпеки [1]. А в Законі про послуги денного догляду наголошується, що «денний догляд повинен у співпраці з батьками надавати дітям турботу та підтримувати добробут, навчання, розвиток та освіту, а також сприяти тому, щоб діти мали гарне та безпечне виховання» [7, с. 7].

Загалом, головну ідею, покладену в розуміння ваги батьківської співпраці виражено в тезі: «Хороша співпраця між батьками та педагогічними працівниками створює узгодженість у житті дітей дома та в дитячому саду. Хороша співпраця між дитячим садком і домом покращує розуміння як педагогічного персоналу, так і батьків життя дитини, а також загострює увагу навколо перспектив дитини. Це створює добробут, навчання, розвиток і становлення особистості дитини» [9, с. 2].

Відтак, в Данії цій проблемі приділено особливу увагу. І тут звертає на себе увагу те, що для педагогічних працівників розроблено цілі посібники, які окреслюють форми та методи організації ефективної співпраці з батьками, вказують як слід себе поводити, які теми обговорювати на батьківських зборах та під час особистих розмов, як використати «батьківський ресурс» тощо. Безперечно, наявність таких методичних рекомендацій, вироблення чіткого алгоритму співпраці педагога з батьками позитивно впливає на результати освітнього процесу. Головним, на нашу думку, тут виступає саме взаєморозуміння, коли батьки свідомі того, що відбувається в дитячому садку, як здійснюється навчання та виховання їхніх дітей, а педагог, своєю чергою, максимально враховує очікування та побажання батьків. При цьому сам освітній процес відбувається у тісній співпраці та взаємодії закладів дошкільної освіти та родини, коли батьки безпосередньо залучені до нього.

Загалом, співпраця з батьками в скандинавській системі дошкільної освіти (зокрема й у Данії) відбувається як на індивідуальному рівні, з батьками кожної дитини, так і на груповому.

Індивідуальний рівень означає регулярний обмін інформацією між окремими батьками та закладом дошкільної освіти. Груповий рівень передбачає комунікацію між педагогами та батьками через батьківську раду [6].

Попри різні форми та способи співпраці закладів дошкільної освіти з батьками, визначальними в ній є три основні принципи.

По-перше, чи не найважливішим в сенсі налагодження співпраці з батьками є вміння педагога побудувати з ними довірчі стосунки, які є необхідними для ефективної батьківської співпраці [9, с. 3].

Довірчі відносини характеризуються відкритістю, діалогом і взаємністю. Батькам важливо бути впевненими, довіряти педагогам, віддаючи дитину в дитячий садок. Довірчі відносини також є основою для спільної та відкритої розмови про те, що працює добре, а де ще є складнощі, що заважає співпраці та реалізації виховних цілей.

Важливим є те, що довірчі стосунки підкріплюються тим фактом, що батьки включені в освітній процес в якості окремого педагогічного ресурсу. Тобто їхні знання про дитину (унікальні знання) включаються у педагогічну роботу й сприяють її ефективному здійсненню. Водночас, подібно до того, як батьки володіють унікальними знаннями про свою дитину, педагоги, своєю чергою, володіють спеціальними педагогічними знаннями про окрему дитину та групу в цілому. Вони можуть розповісти багато корисного батькам стосовно навчання, дитячого дозвілля, розвитку та формування. Ознайомлення батьків із знаннями педагогів, переконання їх у педагогічному професіоналізмі працівників дитячого садка врешті стає важливим елементом побудови довірчих стосунків [9, с. 6–8].

Другим принципом є чітке визначення рамок та мети батьківської співпраці. Відтак, педагог спрямовує свої зусилля на організацію постійного, відкритого та максимально чіткого діалогу з батьками стосовно того, які взаємні очікування покладаються на цю співпрацю. Власне, чітке формулювання з боку педагога того, що він очікує від батьків, сприяє створенню довіри до педагогічного освітнього середовища та до самого педагога як до професіонала. Демонстрація зацікавленості педагога в знаннях батьків про життя їхньої дитини вдома та в закладі дошкільної освіти підтримує діалог та обмін знаннями про дитину, які є вирішальними чинниками для посилення співпраці [9, с. 3]. Власне, це є надзвичайно важливо, коли стосунки між педагогом та батьками є максимально прозорими. Саме лише за умови взаємної довіри можна досягати позитивного виховного ефекту.

Третій важливий момент, якого мають дотримуватися педагоги, організовуючи співпрацю з батьками, це максимальне адаптування до потреб і умов кожної родини. Різні батьки мають різні потреби та можливості стосовно співпраці з закладом освіти. Відправною точкою для такої адаптованої співпраці може бути спільне з батьками дослідження того, що цікавить їхню дитину. При цьому важливо, беручи за відправну точку ситуацію, культуру та потреби окремої родини, працювати над створенням рівних умов участі в цій співпраці для всіх дітей і батьків [3, с. 3]. Деякі батьки віддають перевагу діалогам і роздумам на батьківських зборах і світських заходах, а іншим буде легше брати

участь у більш практичних заняттях, таких як приготування їжі, виготовлення різдвяних прикрас чи ремонт [9, с. 15].

Батьківська співпраця в Данії відбувається багатьма способами. Однак, акцент робиться на дев'яти основних способах співпраці батьків і працівників денного догляду: 1) щоденний обмін знаннями в ситуаціях, коли батьки приводять дітей до дитячого садка та забирають їх додому; 2) початок роботи та введення (запуск); 3) індивідуальні бесіди з батьками; 4) колективні заходи; 5) волонтерська робота батьків у дитячому саду; 6) цифрова комунікація; 7) перехід до школи; 8) програми навчання батьків; 9) міждисциплінарна співпраця щодо дітей, які перебувають у вразливому становищі [8, с. 5].

Як бачимо, в Данії намагаються створити максимально широке поле для батьківської співпраці, використовуючи для неї усі можливі ситуації та методи. При цьому акцент робиться на індивідуальних особливостях, можливостях та інтересах батьків. Водночас, за такого підходу створюються умови для залучення практично всіх батьків до співпраці з педагогами з метою реалізації завдань виховного процесу.

Отже, зупинимося детальніше на характеристиці означених способів (форм) співпраці педагогів та батьків.

1. Щоденний обмін знаннями, коли батьки щоранку приводять дітей до дитячого садка і коли забирають їх додому.

Такий постійний діалог та обмін знаннями між батьками та персоналом особливо важливим для побудови між ними довірчих стосунків. Завдяки такому обміну знаннями сторони отримують змогу говорити як про те, що працює (позитивні моменти, зрушення, успіхи), так і про ті складнощі, які виникають у процесі реалізації завдань освітнього процесу.

Варто звернути увагу на декілька моментів. По-перше, в багатьох дитячих садках Данії розроблено фіксований графік змін таким чином, щоб в момент, коли батьки забирають дитину з садка, обов'язково був присутній вихователь, який протягом дня був з дитиною. В такому разі він може проінформувати батьків про перебування дитини в садку, обговорити окремі моменти, пов'язані з цим тощо. По-друге, в Данії велике значення приділяють тому, щоб батьки мали можливість відчувати повсякденне життя дитини, а не поспішали за двері, коли передають її в садочок, чи забирають з нього [8, с. 11].

2. Запуск.

Данські педагоги акцентують увагу на особливому значенні початкового моменту, коли встановлюється зв'язок дитини з дорослими та іншими дітьми у дитячому садку. Це ситуація, коли між педагогами та батьками відбувається взаємний обмін знаннями про дитину та педагогічне середовище навчання, частиною якого має бути дитина. Виявлення інтересу до дитини та сім'ї, знайомство з сім'єю створюють довірчі відносини між педагогами та батьками, що врешті є надзвичайно важливим для розвитку подальшої ефективної співпраці.

Під час такої бесіди (яка може тривати до 2 год.) педагоги довідуються про звички дитини, чи є в неї особливі потреби, чим дитина цікавиться. Водночас батьки отримують максимальну інформацію стосовно дитячого садка, педагогів, навчальних програм тощо. Педагогам важливо познайомитися з батьками, щоб зрозуміти, з якої сім'ї походить дитина, і як батьки можуть бути задіяні у виховному процесі. Для самих батьків вкрай важливо відчувати, що педагогічний колектив виявляє інтерес до дитини та її родини.

3. Індивідуальні бесіди з батьками.

Індивідуальні співбесіди з батьками розглядаються як можливість отримати більше інформації про ситуацію з дитиною вдома та вирішити питання, про які батькам необхідно вести діалог з педагогами. Батьки та педагогічні працівники мають можливість обговорити проблеми чи занепокоєння дитини та відшукати шляхи їх вирішення.

Вихователі відзначають, що хоча щоденні розмови, коли батьки приводять (здають) дітей до дитячого садка і забирають їх додому, мають характер «тут і зараз», наприклад, чи спала дитина, їла, була щаслива чи сумна тощо, є вкрай важливими, однак саме такі індивідуальні бесіди дають можливість розглянути більш масштабні проблеми та поговорити про дитину в ширшій перспективі. Це бесіда про самопочуття дитини, її розвиток та навчання. Це також можливість для вихователів отримати більше інформації про ситуацію з дитиною вдома, а для батьків – вирішувати питання, які є для них нагальними. Батьки у зв'язку з цими розмовами очікують, що вихователі будуть діяти як професіонали та як експерти, які можуть надати їм підтримку щодо їхньої батьківської ролі. При цьому важливою є демонстрація рівноправних стосунків між вихователями та батьками.

За даними Данського інституту оцінки (2016) 59% педагогів проводять подібні бесіди раз на рік. 15% – проводять індивідуальні розмови частіше. Поряд з регулярними бесідами з акцентом на оцінку самопочуття, розвитку та навчання дитини (наприклад, на основі тем навчальної програми) можуть проводитися додаткові, коли це необхідно. Індивідуальні бесіди важливі і у випадку занепокоєння якимись моментами з боку батьків, чи педагогів. Тому індивідуальні бесіди є абсолютно необхідним елементом у співпраці батьків та педагогічного колективу [8, с. 12].

4. Колективні (спільні) заходи.

Різноманітні колективні заходи (за участі педагогів, дітей та їхніх батьків) є невід'ємною частиною батьківства в системі дошкільної освіти Данії. Вони відбуваються як у формі спільних батьківських зборів, так і різноманітних світських заходів, таких як літні вечірки, різдвяні заходи та спільні обіди. Подібні колективні заходи стають зручним приводом для знайомства батьків один з одним та створення близької за інтересами спільноти як для дітей, так і для дорослих [9, с. 4].

Власне спільні заходи є чи не найпопулярнішими та найпоширенішими формами співпраці з батьками.

Це можуть бути батьківські збори, метою яких може бути проведення інформаційної зустрічі, або організація діалогу чи спільна рефлексія. Такі збори можуть відбуватися в формі батьківського кафе, де організується «круглий стіл», під час якого можна обговорити якусь визначену тему.

Від зборів батьки отримують чотири найважливіші речі, це знання стосовно повсякденного життя дитини, знання педагогічної роботи дитячого садка, ознайомлення з професійними презентаціями, а також можливість краще познайомитися з іншими батьками.

У данських закладах дошкільно освіти часто практикуються тематичні зустрічі. При цьому окремі зустрічі проводяться в різних кімнатах, що дає змогу батькам вибрати теми, які їх безпосередньо цікавлять. Під час таких зустрічей педагоги розповідають про свою роботу, акцентують увагу на певних темах навчальної програми, обговорюють рутинні ситуації тощо.

Цікавою формою співпраці є організація так званої «ранкової кави», коли батьки залучаються до особливих занять, наприклад, до ранкового співу або ранкової гімнастики. Також це можуть бути творчі заняття, за результатами яких роботи батьків представляються на виставці поряд з дитячими роботами.

Також часто практикуються кіновечори, коли батьків запрошують переглянути фільм про повсякденне життя дитячого садка.

Зважаючи, що в Данії надзвичайно популярними є ідеї навчання та виховання на свіжому повітрі, часто практикуються батьківські збори на дитячому майданчику, в парку чи лісі. Батьки таким чином знайомляться з тим, як відбуваються заняття на природі, які їх переваги, як вони сприймаються дітьми [9, с. 15].

Загалом, у такому неформальному контексті і педагоги, і батьки ближче знайомляться один з одним. Такі соціальні заходи важливі для підтримки соціального розвитку дитини. Батьки, краще пізнавши інших батьків, зможуть визначити кращі шляхи для підтримки дитячої спільноти, врахувати можливості та інтереси всіх дітей без виключення [8, с. 12].

5. Участь батьків у дитячій громаді та в освітньому процесі дитячого садка (волонтерська робота батьків у дитячому саду).

На думку фахівців, максимальне залучення батьків до життя дитячого садка дає змогу зміцнити їхній зв'язок із дитячим садком та зміцнити батьківську спільноту. Зміцнення ж батьківської спільноти сприяє добробуту та тіснішим стосункам між дітьми.

Відзначаються три головні цілі, які заохочують батьків до вирішення волонтерських завдань. Це – бажання зміцнити зв'язок батьків із дитячим садком, зміцнити батьківську спільноту та зекономити ресурси у дитячому саду.

Батьки виконують різні завдання з підготовки сезонних вечірок, надають матеріали, (наприклад, картонні коробки) для виконання дітьми різноманітних творчих робіт. Загалом, волонтерські роботи мають головну педагогічну мету – залучення батьків до педагогічної роботи [8, с. 13].

6. Цифровий зв'язок (цифрова комунікація).

Під цифровим зв'язком, або цифровим спілкуванням розуміється використання для комунікації педагогічного колективу та батьківської спільноти інтернету та інформаційних екранів в дитячих садах, що може бути важливою частиною щоденного обміну між педагогами та батьками. Картинки, фільми та звук дають батькам інформацію та конкретні уявлення про повсякденне життя дітей, формують своєрідну вихідну точку для діалогу між дитиною та батьками, між батьками та педагогами.

Згідно з дослідженнями Данського інституту оцінки, цифрове спілкування, особливо інтернет / електронна пошта та інформаційний екран у службі денного догляду, є досить поширеним способом спілкування з батьками. Опитування показали, що 74% закладів дошкільної освіти використовують інтернет, а 73% батьків бажають, щоб персонал використовував цифрові інструменти для спілкування з ними. За словами батьків, перевагою цифрового спілкування є те, що воно дає можливість конкретного уявлення про повсякденне життя дитини в дитячому садку [8, с. 13–14].

7. Перехід до школи.

Співпраця педагогів з батьками вкрай важлива в момент, коли дитина переживає зміни, пов'язані з переходом від перебування виключно в батьківському оточенні до дитячого садка, а також при переході від дитячого садка до школи. Співпраця в момент цих змін є важливою частиною створення узгодженості між світами життя дітей, що, врешті, створює для дитини відчуття безпеки, формує впевненість та дає змогу успішно справлятися з новими життєвими викликами.

Кількість та якість інформації, яка надається батькам у зв'язку з переходом до школи, є важливими для успішного спілкування між педагогічними працівниками і батьками. Часто спілкування між дитячим садом, школою та батьками у зв'язку з переходом розпочинається ще за рік до, та продовжується протягом року після того, як дитина почала навчатися в школі.

8. Програма навчання батьків.

У процесі реалізації цих програм батьки залучаються до різних заходів у тісній співпраці зі службою денного догляду. Це може бути відвідування вихователем дому та проведення батьками навчальних і виховних заходів з дитиною, зустрічі батьків з іншими батьками, а також участь батьків у заходах денного догляду. Також подібні навчання організовуються в процесі спільних рефлексій на зустрічах та семінарах з батьками та педагогічними працівниками [8, с. 15].

9. Міждисциплінарне співробітництво.

У процесі реалізації програми батьківської співпраці може бути доцільним залучення інших фахівців, якщо дитина потребує особливої уваги та підтримки (через мову, особливості розвитку моторики або домашні умови). У даному випадку батькам і дітям може знадобитися педагогічний персонал, який допоможе створити узгодженість між різними дисциплінами [9, с. 4].

Фахівці наголошують на тому, що надзвичайно важливо мати хорошу міждисциплінарну співпрацю для підтримки сімей, які перебувають у вразливому становищі. При цьому важливою є присутність батьків на подібних зустрічах, щоб вони могли почути, про що говорять, наприклад, з психологами, соціальними працівниками, логопедами, дефектологами та іншими спеціалістами [8, с. 15].

Нарешті, як уже зазначалося, груповий рівень батьківської співпраці передбачає комунікацію між педагогами та батьками через батьківську раду.

Згідно посиленої програми, за якою працюють дитячі садки Данії, батьківська рада закладу денного догляду встановлює принципи роботи закладу денного догляду, взаємодії між садком і домом, а також використання бюджетних ресурсів для фінансування пріоритетних ініціатив. Важливим є те, що батьки, які входять до батьківської ради, зазвичай живуть у місцевій громаді. Завдяки цьому вони знайомі з різноманітними пропозиціями та можливостями, доступними в даній місцевості. Відтак їх знання про місцевість можуть бути важливими, коли служба денного догляду розглядає які ресурси місцевої громади можуть бути залучені до роботи зі створення педагогічного освітнього середовища для дітей.

Також батьківська рада бере участь у підготовці, оцінці та подальшому виконанні педагогічного навчального плану. В Данії створюються всі умови для того, щоб батьківська рада мала можливість бути почутою в цьому питанні та надати відповідні пропозиції щодо роботи закладів денного догляду [7 с. 54–55].

Врешті означена система батьківської співпраці створює основу для успішної реалізації педагогіки партнерства. Безперечно, позитивні результати освітнього процесу можуть бути досягнуті лише тоді, коли усі його учасники максимально зацікавлені в них, коли вони беруть в ньому активну участь та коли вони максимально усвідомлюють та розуміють його цілі. Безпосередня участь батьків у навчанні та вихованні дітей дошкільного віку, їх інтегрованість в сам освітній процес, що відбувається на базі закладів дошкільної освіти, постійний та відкритий діалог батьків та педагогів забезпечують ефективність освітнього процесу. З іншого боку, така співпраця дає можливість самому педагогу правильно організувати роботу з кожною конкретною дитиною, вибудувати так свої дії, щоб максимально врахувати особливості та очікування родини.

